

LEIJASURFFAUSTA VEDESSÄ JA JÄÄLLÄ

Pitkin Hailuodon rantaviivaa kitettää kokenut leijasurffaaja ja leijakoulu Lappiksen koulutusvastaava **Harri Rautava**. Tänäpäin hän on saanut koulutettavakseen hieman erilaiset oppilaat – kaksi varusmiestä M05-pukeissa.

Vuosituhanen vaihteessa Suomeen rantautunut leijasurffaus kuulostaa äkkisteltään lämpimien kaukomaiden huvilta. Suomessa on Rautavan mukaan kuitenkin erittäin hyvät mahdollisuudet harrastaa lajia erityisesti Perämeren ansiosta, joka on matala ja hiekkapohjainen.

– Suomessa on paljon hyviä harrastuspaikkoja. Kesällä lajia voi harrastaa esimerkiksi Perämeren rannoilla, Hangossa ja Helsingissä. Hieman kokeenemmat harrastajat kitettävät myös järvellä. Voisin jopa väittää, että Perämeri vetää leijasurffaamiseen puitteiden puolesta vertoja jopa Havaijille.

Salaisuus lajin ympärivuotiseen harrastamiseen löytyy talvesta, sillä vesistöjen jäätyessä ei lajin harrastaminen suinkaan loppu – talvella harrastusvuorokausia ja harrastajia kertyy lajin pariin enemmän kuin kesällä.

– Jäätyvä meri, järvet, lammet ja suot käyvät silloin harrastuspaikoiksi tuulen ollessa sopivat. Silloin leijasurffailaan jään päällä.

Lajin aloittaminen vaatii kurssin lisäksi investointeja välineisiin. Rautavan mukaan kesällä aloittaessa kaikki välineet saa noin 1 500 eurolla. Talvella aloittaessa välineitä tarvii vähemmän ja alkuun pääsee noin 1 000 eurolla. Aloituskustannusten jälkeen ei tule muita kuluja.

– Rannoille ja jäälle ei myydä pääsylippuja. Rautava naurahtaa.

Teoriaa ja käytäntöä

Vielä aamusta rannalla ei näy muita surffaajia. Olosuhteet ovat kuitenkin miltei täydelliset leijasurff-

SEITSEMÄNTOISTAMETRINEN LEIJA KISKaisee SURFFILAUDALLA VARUSTETUN LEIJASURFFAAJAN ELI KITETTÄJÄN VEDESTÄ PINNALLE. KITETTÄJÄ LÄHTEE KIITÄMÄÄN PITKIN RANTAVIIVAA SURFFILAUDALLA. SOPIVAN PUUSKAN SATTUESSA SINGAHTAA HÄN KYMMENEN, JOPA KAHDENKYMMENEN, METRIN KORKEUTEEN MERENPINNASTA.

teksti: CARLOS SUNILA | KUVAT: RASMUS HÄRKÖNEN | TAITTO: JENNI LIIMATTA

faukseen: tuuli puhaltaa oikeaan suuntaan eli rantaan päin, tuuli ei puhalla liian hitaasti tai nopeasti. Lisämaustetta antaa pilvien takaa pilkistävä aurinko.

Lajin aloittaminen ei ole tavallisen leijan lennätystä tai lumilautailua vetten päällä, vaan se vaatii teorian lisäksi tarkkaa tutustumista välineisiin, käytäntöihin ja sääntöihin. Harrastajan täytyy oppia yhtä aikaa kohtaamaan voimakkaita tuulia, hallitsemaan leijaa ja surffilautaa. Samalla täytyy huomioida kaikki muut vedessä ja rannoilla olijat.

– Teorian tärkeimpänä tarkoituksena on ymmärtää oikeat harrastusolosuhteet ja -paikat sekä vastuullisuuden. Leijassa on todella paljon voimaa, joten sitä täytyy osata käsitellä oikein.

Leija lentämään

Päivä on kulunut teorianunneista ja leijasurffausvälineistön tutustumisesta siihen pisteeseen, että on aika käytännön kokeiluun.

Harjoitteluleijaa heitetään ilmaan ja tuuli tarttuu siihen. Aluksi kouluttaja ja leija lähtee käsistä, seuraava hallitsematon syöksy maahan.

– Ei se mitään! Ei muuta kun leija takaisin ilmaan! Rautava naurahtaa.

Luonto näyttää voimansa

Leijasurffaamisessa mennään luonnon ehdoilla. Tuuli määrittää, missä ylipäätään voi kitettää. Ilman sopivaa tuulta leija ei saa tarpeeksi voimaa nostaakseen surffaajaa vedestä surffilaudan kanssa. Toisinaan tuuli voi olla myös liian voimakas, jolloin kitetys on jo vaarallista.

– Luonnonvoimia on kyllä oppinut arvostamaan vuosien varrella, nöyräksi välillä vetää kuinka voimakkaita ne ovat.

Tuulen voimat tulevat tutuksi myös aloittelevalle leijasurffaajalle. Leijaa lennättäessä tuulen voiman todellakin tuntee, jo pelkän harjoitusleijan pitäminen hallinnassa on melko haastavaa. Oikea leija onkin aivan eri luokkaa, pituutta sille kertyy seitsemän metriä.

Suhteellisen hyvin sujuva harjoittelu keskeytyy hetkeksi, kun tuuli tempaisee voimakkaammin. Pahaan aavistamaton aloittelija ei päästä ohjauksavasta irti ja sinkoutuu muutaman metrin juoksuaskelin leijan perässä.

– Tuollaisessa tilanteessa pitää päästä vain irti ohjauksavasta, jolloin leija menettää kaiken voimansa ja tippuu rauhallisesti alas. Vedessä olisit ollut niiden juoksuaskelten sijaan naamallasi, Rautava myhäilee.

Kuivaharjoittelun jälkeen siirrytään veteen jatkamaan harjoittelua oikean leijan ja surffilaudan kanssa. Merivesi on viileää, mutta märkäpuku pitää harrast-

jan lämpimänä.

– Yleensä koulutus jakautuu useammalle päivälle, sillä leijasurffaus on varsinkin aloittelijalle hyvin raskasta fyysisesti. Uuden oppimista tulee myös niin paljon, että tauko auttaa vain oppimaan paremmin.

Yhteisöllinen ja sosiaalinen yksilölaji

Kitetys on laji, joka vaatii paljon harjoittelua ja tarkkaa tietoa alueesta, jossa sitä harrastetaan. Uutta rantaa ei voi tuntea ja kartat kertovat vain karikot, muista vaaratekijöistä täytyy ottaa selvää.

Tästä hyvänä esimerkkinä Rautava ottaa esille rannan, jolla juuri olemme.

– Miten saat tietää vedenalaisista kivistä tai karikoista? Osaatko sanoa tuosta aaltoilevasta merestä, että meistä katsottuna oikealla on paljon kiviä? Et osaa, mutta minä osaan. Tässä lajissa täytyy saada tietoa toisilta leijasurffailijoilta, jotka tuntevat rannan.

Rautavan mukaan kukaan leijasurffailija ei varmasti pistä pahaksi jos uusi harrastaja tai uudelle rannalle saapuva leijasurffaaja tulee rupattelemaan ja kyselemään tärkeitä tietoja.

– Ketään ei kyllä katsota silloin kieroon. Monesti on myös mukava heittäytyä muiden mukaan kitettämään. Mutta sitten kyllä katsotaan kieroon, jos pelkästään yksin alkaa rannalla touhulemaan, eikä ota selvää alueesta.

Rautava itse päätyi alunperin lajin pariin Skotlannissa. Hän halusi kokea jotain uutta, ja aikaisempi lumilautailun kokemus rohkaisi kokeilemaan hieman samankaltaista harrastusta, mutta toisaalta täysin erilaista.

– Leijasurffaus tuntui mielenkiintoiselta, tavallaan siinä oli jotain tuttua, kun olin lautailut aiemmin, mutta tuulet, leijan lennätys ja vesi olivat minulle aivan uusia elementtejä.

Rautava itse päätyi alunperin lajin pariin Skotlannissa. Hän halusi kokea jotain uutta, ja aikaisempi lumilautailun kokemus rohkaisi kokeilemaan hieman samankaltaista harrastusta, mutta toisaalta täysin erilaista. – Leijasurffaus tuntui mielenkiintoiselta, tavallaan siinä oli jotain tuttua, kun olin lautailut aiemmin, mutta tuulet, leijan lennätys ja vesi olivat minulle aivan uusia elementtejä.